

Sagsnr.
2018-032538

Dokumentnr.
2018-021538 -2

Input til program for Teknik- og Miljøudvalgets studietur 2019

Bilaget indeholder input til programmet for Teknik- og Miljøudvalgets studietur til Manchester og Liverpool. Ikke alle input vil indgå i programmet for turen, men såfremt der er særlig interesse for nogle input, vil forvaltningen arbejde for at få dem ind i programmet.

Manchester

Manchester er en del af et større byområde i hastig vækst. Byudvikling i Manchester har særligt fokus på fortætning af ældre bydele og udvikling af havnearealerne. Det København særligt kan lære fra Manchester er blandt andet, hvordan byen har arbejdet med kulturinstitutioner, som ”driver” for byudvikling og se eksempler på udvikling af tidligere industriområder. Der vil desuden være mulighed for at få indblik i, hvordan Manchester griber byens vækst an og have erfaringsudveksling om havneudvikling.

Mulige besøg

- **Salford Quays Regeneration Area**
Salford Quays var i sin tid en stor industrihavn. Kvarteret er nu omdannet til et nyt kultur- og beboelsesområde. Et interessant greb er, hvordan man har arbejdet med kulturinstitutioner som attraktioner i udviklingen af havnearealerne. Derudover er det blandt andet interessant at opleve, hvordan boliger tænkes sammen med rekreative nære udearealer. Eksempler på kulturinstitutioner i Salford Quays: Imperial War Museum North, MediaCityUK, The Lowry Theatre og The Salford Trail.
- **Manchester’s Northern Quarter**
Udviklingselskabet Urban Splash står bag et af de mest levende og kreative områder i Manchester Northern Quarter. Området boomer med små, selvstændige virksomheder og kreative butikker, og området er udviklet fra mange tomme bygninger og medfølgende utryghed for lokale borgere til i dag at emme af liv, kreativitet, handel og fællesskabsfølelse. Som en del af byomdannelsen har Urban Splash opkøbt i området og opfordrer selvstændige virksomheder og kunstnere til at åbne små butikker for at skabe et ”bohemian”-område i Manchester.
- **New East Manchester**
I bydelen New East Manchester kan man opleve nogle af

Sekretariat (Byens Udvikling)

Njalsgade 13
Postboks 348
2300 København S

EAN nummer
5798009809452

byens tidligere industriområder, som er transformeret til funktionsblandede bykvarterer med boliger, kultur og erhverv. Blandt andet udvikling ved Ashton Canal. De to kvarterer New Islington og Ancoats ligger i forlængelse af hinanden.

- **New Islington**

New Islington er et nyt funktionsblandet byområde i Øst Manchester. Der har været en omfattende byfornyelse af det tidligere industrikvarter, hvor der er både nybyggeri og transformation af tidligere industri til boliger, erhverv og kultur.

- **Ancoats Conservation Area**

Ancoats er verdens første industrielle bykvarter, som er blevet udbygget siden 1800-tallet. I 1989 blev en del af byområdet udpeget som et bevaringsværdigt "Conservation Area" af Manchester City Council. Frem til 2010 har The Ancoats Urban Village Company omdannet byområdet med respekt for historien.

- **Homes for Change**

Homes for Change er et eksempel på et borgerdrevet boligfællesskab. I forbindelse med byfornyelse i 1990'erne tog kvarterets beboere initiativ til byggeriet, som nu er ca. 20 år gammelt.

- **Transport for Greater Manchester**

Transport for Greater Manchester koordinerer mobilitet i byregionen og er et interessant bud på en organisering, der sammentænker transportformer.

- **Greater Manchester - City of Trees**

City of Trees er et non-profit partnerskab, som arbejder for flere træer i Greater Manchester. Målet er 3 mio. træer - et træ for hver indbygger. Indtil videre er der blevet plantet 330.000 træer af mere end 11.000 frivillige, heraf 350 gadetræer.

- **Circle Square**

Circle square er et nyt tæt byområde i centrum af Manchester med blandede funktioner af bolig, erhverv og kultur. Området udvikles frem mod 2023 med plads til 1200 nye boliger og 500.000m² erhverv. Fase 1 af byggeriet står færdig i 2019.

- **Levenshulme Market**

Levenshulme Market blev i 2013 opstartet af Manchester Kommune, som et led i at forbedre hovedhandelsgaderne i Manchester. Markedet er socioøkonomisk, drevet af frivillige og er i dag med til at aktivere og inddrage lokale borgere, hvorfor byliv og sociale forhold i området er markant forbedrede siden opstarten af Levenshulme Market.

- **Maggie's Cancer Centre**

Maggie's Cancer Centre er et byggeri med fokus på kobling til det nære landskab og en helende tilgang

- **The Whitworth**

The Whitworth er et offentligt kunstmuseum, som ligger i en park i den nordlige del af campusområdet til Manchester University.

Liverpool

Liverpool har tidligere haft dobbelt så mange indbyggere, og byen oplever nu en stor tilbagegang. Det København særligt kan lære fra Liverpool er, hvordan byen benytter bygningskultur som afsæt for byomdannelse. For eksempel i udviklingen af havnearealer ved Liverpool Waterfront, som er udpeget til Unesco World Heritage.

Man kan desuden få et indblik i byudvikling baseret på partnerskaber med erhvervslivet eller borgerdrevne byfornyelsesprojekter.

Mulige besøg

- **Liverpool Waterfront**

I omdannelsen af Liverpool Waterfront har byen arbejdet med at aktivere havnefronten og fortætte bydelen for at trække folk og særligt turister til. For eksempel med attraktioner som kunstmuseerne Museum of Liverpool og Tate Liverpool. Med et nyanlagt shoppingområde kombineret med rekreative arealer og store events er det lykkedes at løfte detailhandel og skabe en stærkere kobling mellem havneområdet og den øvrige by.

The Liverpool Maritime Mercantile City er udpeget til et Unesco World Heritage Site og er et godt sted at opleve, hvordan der er arbejdet med byudvikling i bevaringsværdige kulturmiljøer. Blandt andet i transformationen af den tidligere havnedok, Royal Albert Dock. RIBA North udbyder guidede gåture i området.

- **Liverpool City Gallery**

På Liverpool Waterfront ligger Liverpool City Gallery. Her kan besøgende få et indblik i byens historie og fremtidige udvikling. Man kan blandt andet opleve en digital by-model, som er en interaktiv 3d-model, der bruges professionelt af byudviklere, arkitekter eller planlæggere for eksempel i forbindelse med offentlige høringer.

- **Granby Four Streets regeneration**

Granby Four Street er et berømt borgerdrevet byfornyelsesprojekt. Renovering af boligerne i Granby Four

Street stod færdig i 2017. Granby Four Streets Community Land Trust er et tiltag for at skabe flere billige boliger i Liverpool. Samarbejdet mellem lokale aktører, Liverpool City Council og bolig-organisationer blev etableret i 2011. Community Land Trust-modellen skal sikre billige boliger og understøtte det lokale fællesskab.

- **The Eldonian Village**

Et eksempel på ”affordable housing” i Liverpool. Området stod til nedrivning, men lokalområdets beboere tog sagen i egen hånd og startede andelsselskabet ”Eldonian Community Association”, som i dag har fokus på økonomisk bæredygtige boliger.

Terrace 21

Terrace 21 er et byggefællesskab, som arbejder på at bygge miljøvenlige og økonomisk bæredygtige boliger i Liverpool. Terrace 21 er et såkaldt ”Mutual Home Ownership Society (MHOS)”, hvor boligudgiften er reguleret i forhold til medlemmerne indkomst.

- **The Baltic Triangle**

The Baltic Triangle er et byudviklingsområde i centrum af Liverpool. Det er et tidligere industriområde, som omdannes til at huse blandt andet kreative erhverv. Området kan sammenlignes med Papirøen eller Kødbyen i København. Liverpool City Council offentliggjorde planer for området i marts 2018.